

Štev. 26.

V Ljubljani, v sredo 28. junija 1916.

Leto III.

Laško bojišče: Po bitki za mesto Asiago — trupla padlih laških vojakov.

Radeckega koračnica.

Tovariši, zdaj je prišel čas,
presvitli cesar kliče nas;
zdaj gremo v boj,
vsak trdno stoj
za dom premili svoj!
Na mejo zdaj korakamo,
da Laha tam počakamo.
Nas ni strah,
uničen v prah
naj pade kleti vrag!
Za dom darujmo svojo kri,
ki vsikdar zanj srce plamti.
Junaki
smo taki,
da pač nikjer nam para ni,
Taljane
neslane
železna naša pest naj v prah zdrobi!

* * *

Na nas Radecki s konja zre,
smehlja se nam, pohvali vse,
je fin gospod
češčen povsod,
a Laha vzemi zlod!

* * *

Oj očka, oj mamka, vežite cul'co
zdaj,
da bomo na maršu imeli jesti kaj.
Vam, mati,
se bati
za me nič treba ni,
sovražnik le bo revež,
ko pride nam v pesti!
Dobil jo bo po buči
nezvesti salamuči,
ko se prične juriš,
se skrili bo kakor miš.

Oj očka, oj mamka itd.

A. B.

Krvnik.

(Konec.)

Viktor Marchand je uporabil čas pred večerjo, da je obiskal jetnike. A brzo se je vrnil h generalu.

»Hitim vas prositi za milost«, je rekel ginjenega glasu.

»Vi!« je odgovoril general s trpkio ironijo.

»Žal, za žalostno milost. Markiz je videl, da se stavijo vešala; vendar upa, da izpremenite način usmrčenja in prosí, da jih daste kot plemiče obglaviti.«

»Bodi!« je rekel general.

»Dalje prosijo za tolažbo cerkve in da bi bili oproščeni vezi; obečajo, da ne posku-

sijo ubežati.«

»Dovoljujem«, je odgovoril general, »toda jamčite mi za nje.«

»Končno vam ponuja stavec vse svoje premoženje, če podelite milost njegovemu mlademu sinu.«

»Res!« pravi poveljnik. »Ampak njegovo premoženje pripada že itak kralju Jožefu.«

Tu je obmolknil. Zaničljivo je nagrbančil čelo in čez nekaj časa dodal:

»Storim še več, kot želi. Razumem važnost njegove poslednje želje. Dobro, naj si odkupi spomin svojega imena, ampak Španska naj nikdar ne pozabi njegovega izdajstva in njegove kazni. Darujem vse premoženje in življenje tistem njegovemu sinu, ki prevzame posel krvnika... Idite in ne govorite več z menoj o tem!« — —

Delila se je večerja. Častniki so sedli za mizo in tešili svoj veliki glad. Le eden je manjkal, Viktor Marchand. Po dolgem omahovanju je vstopil v salon, kjer je bila zaprta ponosna rodbina Leganésova in žalostno motril ta prizor. Pred nedavnim je ravno v tej dvorani videl vrteti se v plesu glave dveh deklic in treh mladeničev; zdrznil se je ob misli, da padejo kmalu pod krvnikovim mečem.

Privezani na pozlačene stole, oče in mati, trije sinovi in dve hčeri, so sedeli popolnoma nepremično. Osem služabnikov je stalo zadaj z rokami, zvezanimi na hrbtu. Resno se je spogledovalo teh petnajst oseb in njih pogledi so jedva izražali občutke, ki so vreli v njih. Na nekaterih čelih si mogel čitati globoko resignacijo in obžalovanje, da se je podvzetje ponesrečilo.

Pri vratih so stali vojaki, molče, s spoštovanjem pred boleščjo svojih krutih sovražnikov. Ko je Viktor vstopil, se je pojavila radovednost v vseh obrazih.

Ukazal je razvezati obsojence, sam je pa šel razvozljat vrv, ki je bila Klara z njo privezana k stolu. Žalostno se je nasmehnila. Častnik se ni mogel premagati, da bi se ne dotaknil dekličine roke, občudujoč njene črne lase in vitko postavo. Bila je prava Španjolka: imela je polt špansko, oči španske, zasenčene z dolgimi trepalnicami, z zenicami bolj črnimi od vranje peruti.

»Se vam je li posrečilo?« je vprašala s tožnim usmevom.

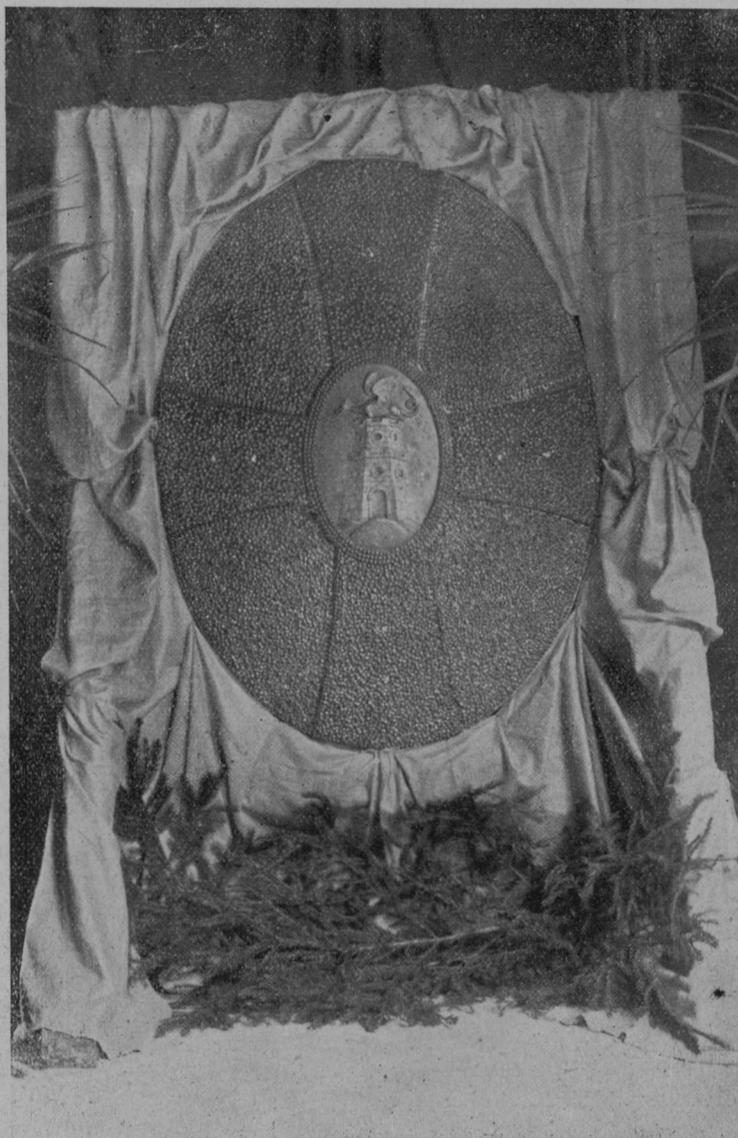
Viktor je nehote vzdihnil. Njegov pogled je obstal na treh bratih in na Klari. Prvi, najstarejši, je bil približno tridesetleten, nizek, dosti neznatn, s ponosnim in zaničljivim pogledom; kljub temu je bil njegov nastop plemenit in ni bilo videti, da bi pogrešal one čustvene mehko, ki je svoj čas tako proslavila špansko galantnost. Imenoval se je Juanito.

Drugi, Philippe, je bil okoli dvajsetleten. Podoben je bil Klari. Poslednjemu je bilo osem let. V Manuelovih potezah bi bil našel slikar ono rimsko trdnost ki jo je vdihnil slikar David v svojih slikah otrokom.

Stari markiz je s svojo srebrno-sivo glavo izgledal, kot da je stopil iz Murillove slike.

Pri tem pogledu je Viktor zmajal z zglavo, dvomeč, da bi kdo izmed teh pristal na generalov strašni predlog; končno se je pa le drznil sporočiti Klari strašno vest.

Mlada Španjolka je s prva vztrepetala, toda takoj se je opogumila, stopila pred očeta in poklenila pred njim.

Obrambni ščit deželnega glavnega mesta Ljubljane z mestnim grbom v sredi: Ščit je že popolnoma poln zlatih, (na sliki bele pikice) in navadnih žebeljev na korist vojaških vdov in sirot armade na laški fronti.

Naši vojaki v zveznem jarku v Suganski dolini na jugovzhodni tirolski meji.

»Oče«, je rekla, »naj ti Juanito priseže, da zvesto izvrši, kar mu naročiš, in pomirjeni bomo«.

Markizi se je vzbudila nada; ali ko je slišala uboga mati, sklonivša se k svojemu soprogu, strašno resnico, je omedlela.

Juanito je uganil vse in vskipel kot lev. Ko je markiz obljubil Viktorju, da se rodbina podreja njegovim ukazom, je ta odposlal stražo. Sluge so odvedli in izročili krvniku, ki jih je povsili.

Ko je ostala rodbina sama z Viktorjem, je stari oče vstal.

»Juanito!« je rekel.

Juanito je odgovoril s pokimom glave, kar je značilo odklonitev in se zrušil na stol ter gledal svoje starše z očesom suhim, strašnim. Klara mu je sedla z veseljem izrazom na kolena.

Mladi plemič se ni niti ganil; tu je padel njegov oče na kolena in Klara, Manuel in Philippe so mu nehote sledili. Vsi so iztezali roke k njemu, ki naj reši rod pozabljenja in zdelo se je, da vsi ponavljajo očetove besede:

»Sinko moj, nimaš li španske odločnosti in pravega čuta? Hočeš me li še dolgo gledati klečečega pred seboj in imaš li pravico, da misliš sedaj na svoje življenje in svoje trpljenje... Ali je to moj sin, madám?« je vprašal starec in se okrenil k markizi.

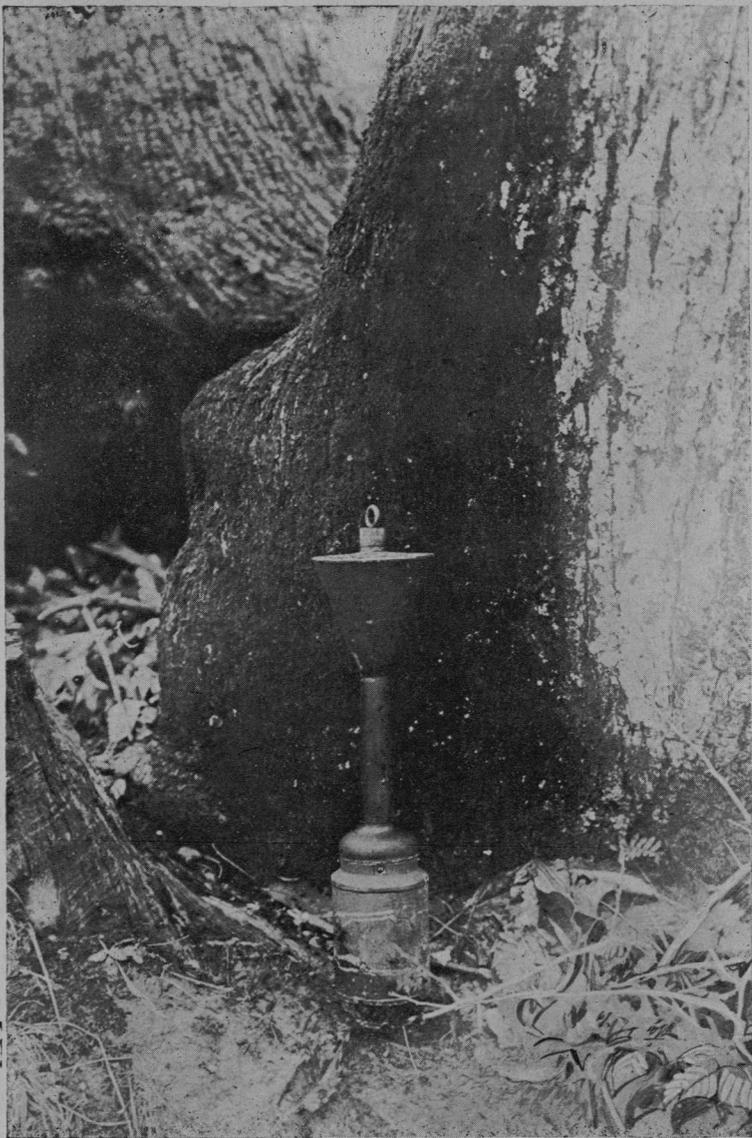
»Saj bo ubogal!« je zaklicala mati obupno, videča, da Juanito mršči obrvi, čegar pomen je bil znan le njej.

Marquita, druga hči, je klečala in objemala mater s svojima slabima ročicama; njen bratec Manuel, videč, da gorko plače, jo je karal.

Pogledi vseh prisotnih so bili obrnjeni proti gradu, odkoder je prihajala plemenita rodbina z neverjetno odločnim korakom. Čela vseh so bila mirna in jasna. Le eden izmed njih se je opiral bled in sključen ob duhovnika, ki ga je tolažil in mu dajal poguma, njemu, ki mu je bilo edinemu odločeno živeti. Krvnik je uganil, kot vsi ostali, da se je Juanito odločil, prevzeti grozno opravilo.

Stari markiz in njegova soproga, Klara, Marquita in oba njuna brata so poklekli nekoliko korakov od usodnega mesta. Juanita je pa privedel duhovnik popolnoma h kladi. Krvnik ga je vzel na stran in mu dajal potrebna navodila. Nato je spovednik postavil žrtve tako, da bi ne videle usmrčenja. Pa bili so to pravi Španci, ostali so trdni in mirni.

Klara je prva pristopila k bratu.

Laška avijatična bomba, vržena za našo fronto tik hrasta, ne da bi se razpočila.

Iz naše Gorice: Granata je razrušila tri nadstropja.

»Dragi moj Juanito«, mu je rekla, objemši ga okoli vrata in poljublja njegove oči, »ko bi vedel, kako sladka mi bo smrt od tvoje roke! Obvarovana bom ponižujočega dotikljava krvnikove roke. Rešiš me sramote in pa... moj dobri Juanito, hotel si, naj ne bom nikogar, torej...«

Njene mehke oči so obstale z žarkim pogledom na Viktorju, kot bi hotela s tem v Juanitu raznetiti sovrašтво do Francozov.

»Pogum!« je rekel njegov brat Philippe; »sicer naš, skoraj kraljevski rod zamre do cela!«

Naenkrat je Klara vstala in ko je Juanito odprl oči, je videl, da stoji pred njim njegov stari oče.

»Juanito, ukazujem ti to!« je zaklical slovesno.

V tem trenutku je vstopil grajski spovednik. Takoj ga je obkolila vsa rodbina in vedla k Juanitu. Viktor, ki ni mogel dalje prenašati te scene, je dal Klari znamenje in hitel h generalu, da poskusi še poslednje. Našel ga je pri najboljšem razpoloženju, pri gostitvi, pijočega s svojimi častniki, ki so bili že večinoma omamljeni.

Uro kasneje je prišlo na teraso sto najuglednejših prebivalcev mesta, da bi bili po generalovem ukazu priče usmrčitve rodbine Leganésove. Postavili so jih pod vešala, na katerih so viseli markizovi služabniki. Obkolil jih je oddelek vojaštva. Glave meščanov so se skoraj dotikale nog teh mučnikov.

Kakih trideset korakov dalje je stala klada in na njej se je bleščal meč. Krvnik je bil pripravljen za slučaj da bi Juanito odklonil.

»Juanito«, je rekla, »oziraj se na to, da imam malo poguma! prični z menoj!«

V tem trenutku so se začuli nagli koraki in pojavil se je Viktor. Klara je že klečala in sklanjala svoj razgaljeni tilnik pod meč. Častnik je obledel, a vendar je imel še dosti sile, da je prihitel na mesto.

»General ti daruje življenje, če hočeš biti moja žena«, ji je zašepetal.

Španjolka je vrgla na njega ponosen pogled, poln zaničevanja.

»No, Juanito!« je rekla s svojim globokim glasom.

In njena glava se je skotalila k Viktorjevimi nogam. Ko je markiza de Leganés to slišala, je vztrepetala po vsem telesu; a to je bil edini znak njene bolesti.

»Ali klečim dobro tako, moj dobri Juanito?« je vprašal mali Manuel svojega

brata. — — —

»Oh! ti plačeš, Marquita!« je rekel Juanito svoji sestrici.

»Oh! da, je odgovorila deklica. »Mislim na tebe, moj ubogi Juanito, kako boš nesrečen brez nas!« — — —

Tu se je pojavila visoka postava markizova. Ozrši se na kri svojih otrok se je obrnil h gledalcem, nemim in strmečim, stegnil je k Juanitu roke in rekel s silnim glasom:

»Španci, dajem svojemu sinu očetovski blagoslov. — A sedaj markiz, mahni brez bojazni: brez krivde si!« — — —

A ko je opazil Juanito svojo mater, ki jo je vedel spovednik, je zakričal:

»Ona me je dojila!«

Nikdo izmed pristotnih se ni ubranil vzklika groze. Pri tem strašnem kriku je utihnil tudi bučen smeh častnikov v jeditnici.

Markiza videča, da je Juanitova sila izčrpana, je skočila k ograji in se vrgla v globočino, kjer si je razbila glavo na skali. Juanito se je zrušil brez zavesten na zemljo...

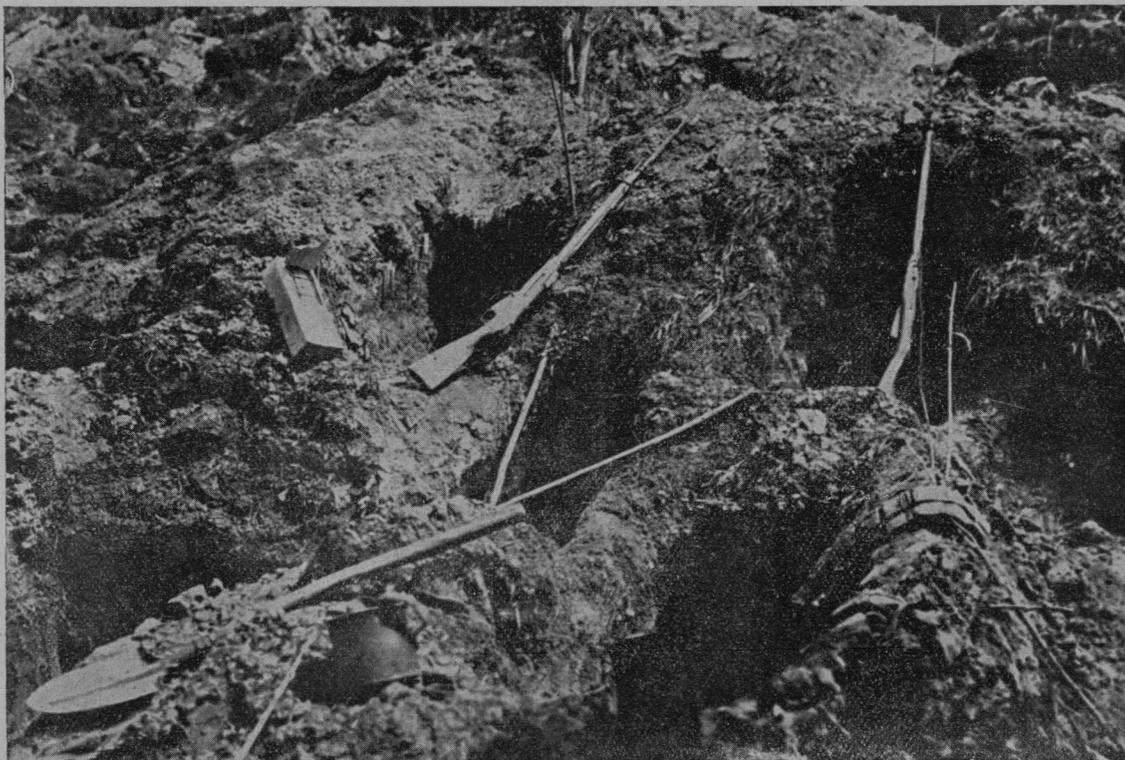

Vola Studzianka na poljski fronti, kjer se je boril proti Rusom naš — pešpolk.

Radecki proti Lahom.

Ideje francoske revolucije, ki je izražena v geslu »Enakost, bratstvo in svoboda!«, ni bilo mogoče več zatreti. Narodi, ki so toliko krvaveli zaradi Napoleonskih vojn in ki so končno vendarle rešili vsem dinastijam starodavne prestole, so po l. 1813 zahtevali, da imajo vpliv na zakonodajo in na vlado ter da sami odločijo svojo usodo. Narodi so hoteli živeti narodno, imeti narodne šole, svoje urade in časopise. Toda za izvršitev tega ideala je bilo »še prezgodaj«. Avstrijski cesar, pruski kralj in ruski car so sklenili »sveto zvezo«, ki naj bi obrnila absolutizem neizpremenjen, kakor je bil v veljavi pred nastopom Napoleona I.

Italija razkosana v več držav in državic, se je začela zavedati svoje edinosti in hrepeniti po svobodni ustavi. Toda Lombardija in Benečija sta bila avstrijski, zato ondi liberalni revolucionarji niso mogli uspešno rovariti. Takoj so hiteli naši polki na pomoč vladarjem laških držav, ki so jih samoza-

Strelski zakopi ob Prutu, ki so ga Rusi po hudih bojih prekoračili 13. t. m. in tretjič zasedli mesto Černovice.

»General«, je rekel neki častnik, napol pijan, »Marchand mi je ravnokar pravil podrobnosti tega usmrčenja in stavim, da niste odredili« ...

»Gospodje«, je zaklical general G...t...r, »pozabljate li, da bo za mesec dni plakalo petsto francoskih rodbin in da smo na Španskem. Hočete li tu pustiti svoje kosti?«

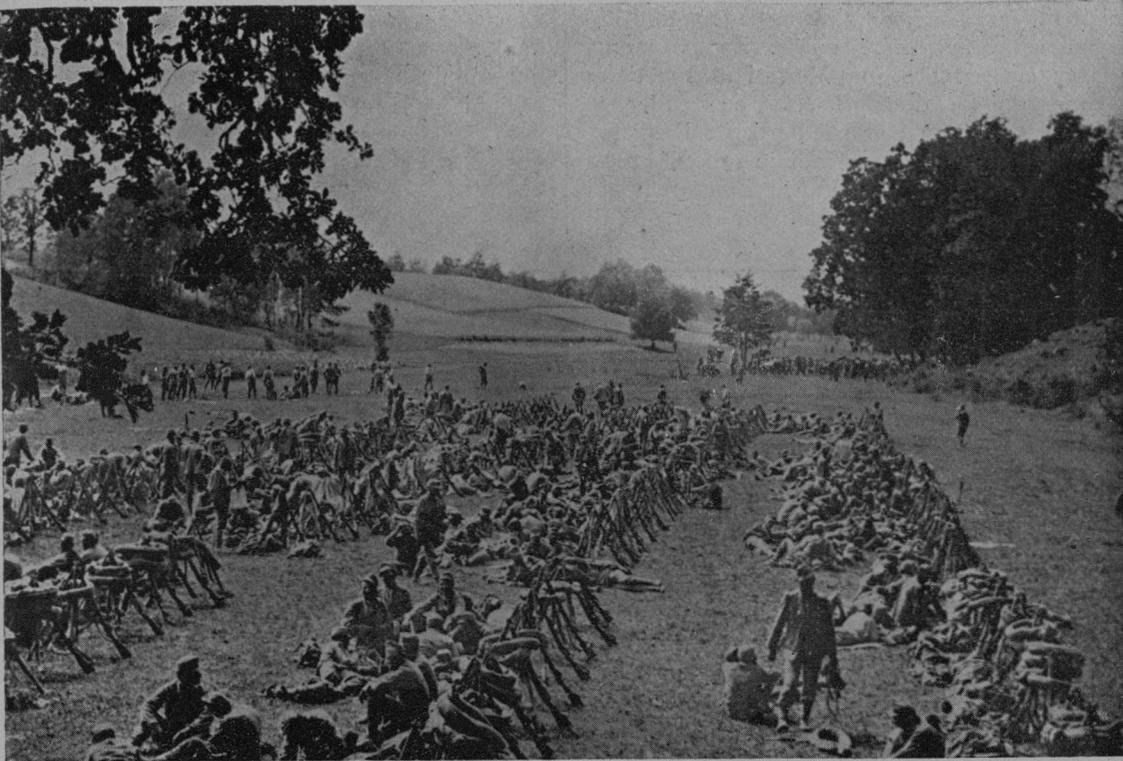
Nikdo se ni našel, ki bi se bil upal nato izprazniti svojo steklenico. — — —

Kljub časti, s katero je bil obsipan, kljub priimku »el verdugo« (krvnik), ki ga je bil podelil španski kralj markizu de Leganés kot častni naslov, je zamiral Juanito od tuge, živel odločeno in hodil le redko iz grada. Kloneč pod težo svojega nenavadnega zločina je pričakoval nestrpljivo še rojstvo svojega drugega sina, da bi dobil po tem pravico pridružiti se sencam, ki so ga spremljale neprestano.

Naše topništvo na gališki fronti med bojem z Rusi.

❖ „Darujte za Rdeči križ!“ ❖

Polk za rusko fronto na odpočitku pred bojem z Rusi v Galiciji.

vedni državljani silili, naj jim dajo več svobode. Tako so prišli naši slovenski vojaki v Neapolitansko, da rešijo kralja Ferdinanda. Dne 7. marca 1821 so pri Rieti premagali Neapolitance in ostali tam do l. 1825. Tudi piemonteškemu kralju so hiteli naši polki na pomoč proti svobodomiselnim prekucuhom ter jih pri Novari premagali. Ko so ukrotile še Genovo, so se naše čete vrstile v Lombardijo. Toda po l. 1830 so se začele zopet revolucije v Modeni, Ferrari in v papeževi državi. Povsod so se uporniki po hudih bojih umaknili našim četam, ki so se hrabro borile, da vzdrže stari red po želji »svete zveze«. Do l. 1834 so se borili naši polki skoraj po vsej Italiji, bili so v Florenci, Neapolju pod Vezuzom, v Rimu, Parmi, Modeni, Ferrari, pred Bolonjo in v Raveni ter še marsikje. Tako je resnična slovenska narodna vojaška pesem:

»Pojmo, pojmo čez te ravnine,
noter dol v laške doline!
Tam še kranjska kri leži —
le žalujmo, fantje mi!«

Naši in nemški vojaki na fronti blizu Tarnopola, kjer se pravkar vrše ljuti boji proti ruski ofenzivi.

Vojaški kinematograf za besarabsko fronto.

Toda zgodilo se je, da so kmalu tudi laški vladarji sami nastopili za prav one ideje, katere so do takrat splošno preganjali. V prvo vrsto borilcev za zedinjeno Italijo je stopil sardinsko-piemonteški kralj Karel Albert, za ustavo in ustavno vladanje pa se je zavzel l. 1848 tudi papež Pij IX. Misel zedinjene Italije je podpirala tudi Angleška.

Ko je meseca februarja nastala v Parizu tretja revolucija in za nekaj časa ustanovila francosko republiko, je ideja svobode švignila preko vse osrednje Evrope. Tudi v naši državi se je dala boljše ustava, da se zatarejo resni nemiri, ki so nastali v Pragi, v Krakovem, na Ogrskem, v Milanu in drugje. Ogrji so dobili prvič svoje ministrstvo.

Ta hip je hotela izkoristiti Italija za svoje zedinjenje ter se je dvignila proti Avstriji. Ni ga bilo ugodnejšega trenutka, da nastane iz lastne moči skupna zedinjenja Italija za vse Italijane ter da se iztrga naši državi Lombardija in Benečija. Takrat je rešil Avstrijo maršal Radecki s svojo armado.

Že 3. januarja 1848 so začeli Lahi v Milanu očitno kazati sovraštvo proti našemu vojaštvu, 18. marca pa je izbruhnil proti

Avstriji splošni upor v Milanu, po vsej Lombardiji in Benečiji. Uneli so se po skoraj vseh mestih gorenje Italije ljuti ulični boji in nekaj naših posadk je bilo zajetih. Zavratno in iz zased so besni uporniki napadali naše oddelke. Radecki se je umaknil iz Milana preko Kremone v Verono. Karel Albert, kralj sardinsko-piemonteški, je obenem napovedal Avstriji vojno ter prekoračil Tičin in Mincio. Pri Sv. Luciji pa ga je Radecki premagal 6. maja 1848. Toda Lahi še niso odnehali. Po hudih bojih pri Cortatoni in Montanari so se Lahi pač še dalje umikali, a vojna je šla naprej; Lahi so vzeli Peschiero, Radecki pa je zasedel uporno Vicenzo. Dne 23. julija je začel Radecki novo ofenzivo ter je 25. julija Lahe temeljito premagal pri Kustoci. Tudi Slovenci so se udeležili teh bojov, zlasti naši vojaki v 17. pešpolku. Globoko se je vtisnil našemu narodu spomin na to bitko in narodna pesem poje:

»Jaz ti hočem razodeti,
kje ta beli grad stoji,
od Verone do Peškiere
tam polje ravno teži.

Tam so šle sovražne trume,
da jih komaj zemlja drži,
prav strašno je tam grmelo
mi smo le korajžni b'li« ...

bil sklenjeno premirje, a že 12. marca 1849 je prišel laški major Cadorna Radeckemu napovedal začetek nove vojne. Že 21. marca so se začele bitke pri Mortari in Vigevanu in naslednjega dne pri Novari, kjer je bila vojska kralja Karla Alberta od Radeckega popolnoma razbita. Kralj je odložil krono ter jo prepustil sinu Viktorju Emanuelu, ki je sklenil z Radeckim začasni mir. Tudi

in njegove hrabre armade. Radecki, ki je vse svoje vojake ljubil kakor oče, je užival tudi med Slovenci najvišje spoštovane in resnično ljubezen. Ni ga generala, ki bi se bil bolj priljubil našemu narodu kakor on, in o njem pojó še danes naši fantje z isto navdušenostjo, s katero so prepevali naši dedje:

Vodja irskega naroda, politik sir Roger Casement kot veleizdajalec pred porotnim sodiščem v Londonu. Dolže ga, da je kriv irske krvave revolucije aprila t. l. (Glej notico na str. 388!)

A vojne še ni bilo konec. Lahki so se dobro branili še dalje, a so bili pri Casa Gambaloita, Volti in pred Milanom 4. avgusta iznova premagani. Radecki je zasedel Milan in tudi Slovenci so poslej ostali v tek krasnem mestu. Dne 5. avg. je

smele Garibaldince je naša vojska kmalu ukrotila, tako da je Avstrija še nadalje obdržala Lombardijo in Benečijo ter pokroviteljstvo nad Parmo in Modeno.

To je bil uspeh grofa Jožefa Vačlava Radeckeka, starega junaka, po rojstvu Čeha,

»Radecki je en prav' gospod,
on bo premagal zmir povsod.

Radecki jma sivo glavó,
pa vendar gre na vojsko ž njo.

K 60. rojstnemu dnevu najvišjega poveljnika avstro-ogrskih armad, maršala nadvojvode Friderika.

Nadvojvodinja Elizabeta, maršalova mati.

Maršalova mati z otroki.

Maršal Friderik v 26. letu kot stotnik.

Radecki pa korajžo jma,
ker same mlade fante jma« ...

»Dežela Sardinčeva
že kmalu bo Radeckova,
oj, zdaj gremo, zdaj gremo,
nazaj še pridemo«.

V drugi pesmi pa se poje:

»Radecki že naj kojn' sedi,
svitli meč v rokah drži.
Verona prej je laška b'la,
zdaj je pa Radeckova.

Soldati pjemontezarski
tri dni so mogli bežati:
Na nje gremo,
nazaj nas več ne bo«.

In zopet drugje pojo:

»Bog nam daj vojsko prestati,
šuntarje pa poteptati,
da bodo mogli bežati
soldati pimontezarski!«

Zedinjena Italija.

Laški kralj Viktor Emanuel je bil dober politik in diplomat. Znal si je pridobiti prijateljstvo Francije in Anglije, a tudi Prusije. Avstrija pa je ostala osamljena.

To priliko je zlorabil Viktor Emanuel in pridobil Napoleona III., francoskega cesarja, za zaveznika v bodoči vojni proti Avstriji, obenem pa je začela Sardinija podpirati upornike v Lombardiji, Benečiji in drugje proti Avstriji. Vsa Italija se je pripravljala na vojno, zato je tudi Avstrija mobilizirala svojo vojsko dne 5. aprila 1859. Naši generali so bili Stäger, Filipovič, Benedek, Zobel i. dr., višji poveljnik pa je bil grof Franc Gyulai, bivši poveljnik v Trstu.

Dne 4. maja 1859 je Gyulai (Žulaj) pri mestu Valenca prekoračil reko Pad z namenom, da napade Lahe pri trdnjavi Alessandrija, kjer so se zbirale tudi francoske čete.

Tudi slovenski fantje s celim 17. polkom so hiteli na bojišče. Pred Verono pa sta zadela dva naša vojaška vlaka in 23 fantov je bilo ubitih, 124 pa ranjenih. To je bil začetek nesreče.

Gyulai, leškoživ kavalir je imel na Dunaju velik ugled, a ni bil praktičen vojak. Na vojni sploh se nikoli ni bil, zato je bilo njegovo poveljništvo brez glave in brez podjetnosti. Pustil je sovražnima armadama skoraj mesec dni časa, da sta se lepo utr-

dili in postavili. A tudi bojeviti Garibaldi je mogel svobodno operirati; pri Varesu in Comu je celo porazil neke naše oddelke.

Gyulai je marširal več tednov tja in sem, iskal sovražnike in utrudil lastno vojsko. Lahi in Francozi so medtem udrlji proti severu do Novare; pri Vercellih so vrgli generala Zobela nazaj. Vsa naša vojska se je morala zato umikati. Na Dunaju so postali nervozni, in naš cesar, ki je bil v Veroni, je poslal generala Hessa k Gyulaiu. Toda zamujeno se ni dalo več popraviti. Francoski generali Mac Mahon, Melinet, d' Hilliers in Niel so naskočili našo vojsko pri Magenti in jo premagali 4. junija. Dasi je naš Benedek premagal pri Meleguanu že 8. junija laške čete, so morali Avstrijci zapustiti Piacenzo in Pavijo ter se umakniti čez celo Lombardijo do Garskega jezera nazaj.

Gyulai je bil zdaj sevede odstavljen, a sovraštvo do tega nesposobnega moža zveni še danes iz naše narodne pesmi:

»Žulaj pa jma sivó glavó
gotovo nas predajal bo.
Žulaj, Žulaj, Žulaj,
Žulaj, pa za kaj?»

Štuki, bombe pokajo,
se soldaške žene jokajo.
Cesarica pa solze potочи,
ker vidi tolko prelití krvi.

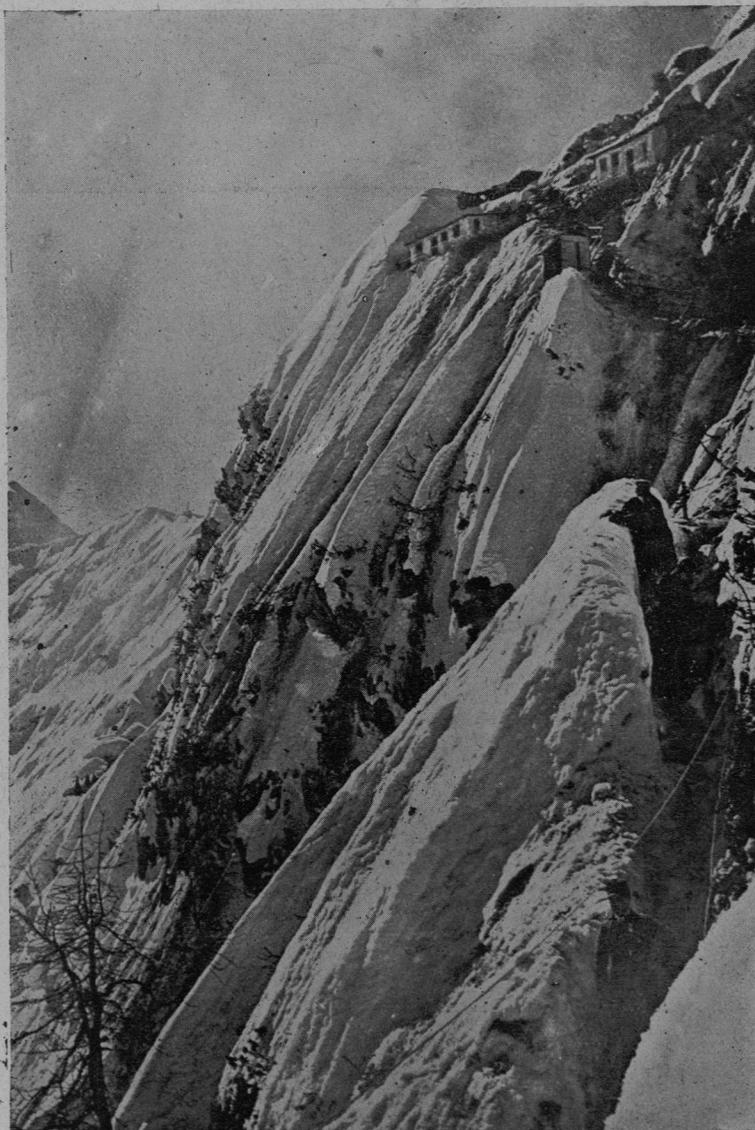
Na Laškem teče rdeča kri,
da b' gnala mlinske kamne tri«.

Druga pesem, ki so jo peli Štajerci pravi:

»Džulaj, Džulaj, Džulaj, Džulaj.
Košut, Džulaj, Košut, Džulaj!
Radecki bio en' fajn gospod,
Džulaj pa bijo en grand falot!«

In še tretja naša narodna pesem govori o tej nesrečni vojni ter primerja junaka Radeckega z neodločnim Gyulajem. Tudi to so peli štajarski slovenski vojaki:

»Radecki je bio en fajn gospod, fajn
[gospod —
pa zakaj?»

Naši vojaki v tirolskih Dolomitih.

Ker vino čislal je povsod, je povsod — pa zakaj?

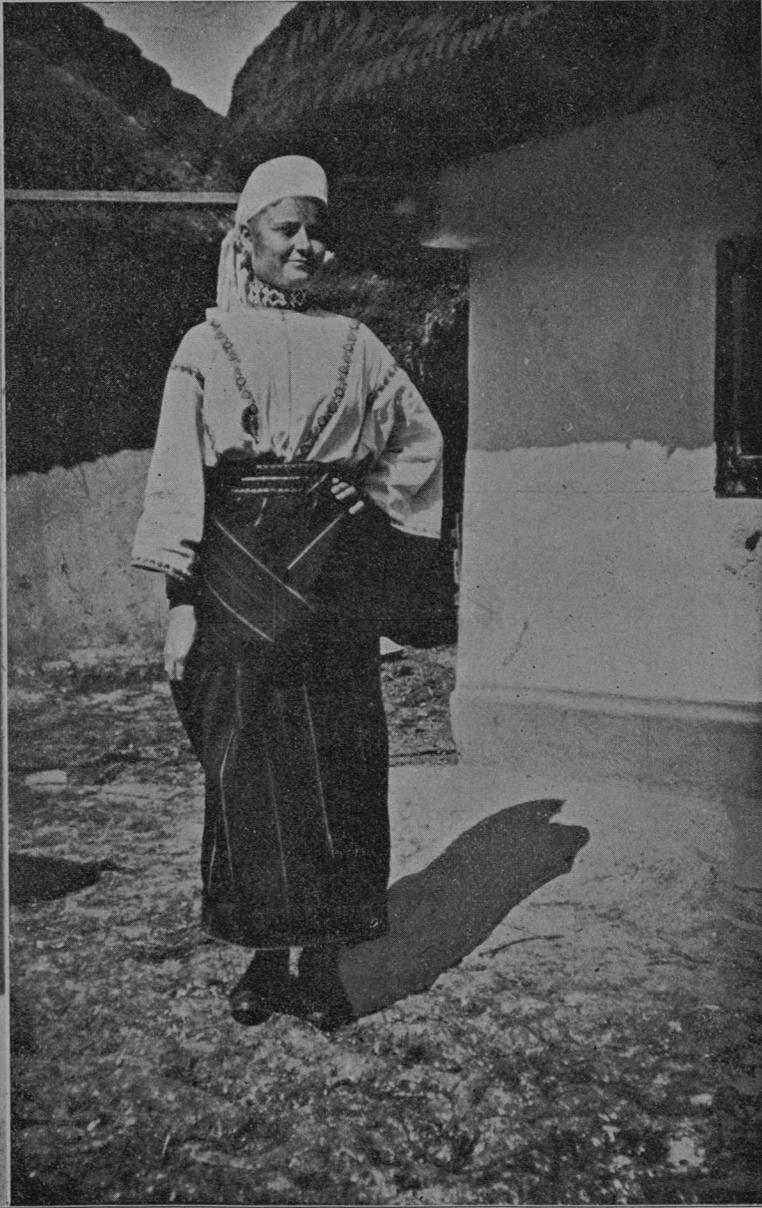
Džulaj pa je gledal le kroz plot, le skoz plot,
Džulaj pa je bio velk kokot, velk kokot
pa zakaj?

Dne 16. junija je dospel cesar Franc Jožef sam na bojišče in prevzel vrhovno

pri Solferinu dne 24. junija nesrečno za Avstrijo. Naša armada se je morala premoči sovažnikov umakniti. Dne 11. julija je sklenil naš cesar z Napoleonom III. v Villafranci mir. Avstrija je odstopila Franciji Lombardijo, Mantovo in Peschiero. A Napoleon je Lombardijo izročil Viktorju Emanuelu, za to pa dobila je Francija Nizzo in Savojsko. Gornjemu in srednjemu delu Italije pa se je že v na-

darle prinesla veliko korist: padla je Bachova absolutična vlada in tudi Avstriji se je dala slobodnejša ustava.

Toda niti zdaj še niso dali Lahi miru, nego so iskali novih zaveznikov, da začno zopet vojno z Avstrijo. In posrečilo se jim je tudi to. O tem pa naj govori sledeči članek!

Z besarabske fronte: Maloruske žene pri delu na polju; naši vojaki pomagajo. (Na desni zgoraj) — Maloruske delavke v moških hlačah. — Spodaj: Maloruska mati. — Malorusko dekle.

poveljstvo; glavni generali pa so bili Filipović, Benedek, Hess in Grünne. Na sovražni sta bila višja poveljnika cesar Napoleon II. in kralj Viktor Emanuel. Vzlic največemu junaštvu naše armade in vzlic čudoviti hrabrosti Hrvatov in Slovencev se je završila po mnogih manjših bitkah tudi glavna bitka

slednjem letu tudi izpolnila želja ter so se tudi ti deli pridružili Sardiniji. L. 1861 se je proglasil Viktor Emanuel I. za kralja zedinjene Italije.

Le Benečija in Rim še nista spadala pod žeslo skupnega laškega vladarja.

Ta nesrečna vojna pa je Avstriji ven-

Najlepši vojaki.

Kaj se boš, Rezika, jokala,
saj boš ti doma ostala,
saj se še jaz jokal ne bom,
ko na Laško marširal bom.

Na svetu lepših ni soldatov
kot so Spodnještajerci
kot junaški in lepi Kranjci
in huzarji ogrski.

Stara vojaška pesem.

1866.

Po vzgledu Zedinjene Italije so se hotele tudi male nemške države združiti v skupno in enotno nemško državo. Ker pa sta Avstrija in Nemčija l. 1864 združeni vzeli Dancem deželi Šlezvik in Holštajn, je nastal med njima zaradi teh dveh dežel razpor. Nemčija je 7. junija 1866 posedla od Avstrije upravljani Holstein in — vojna je bila gotova.

Že 20. junija je izdal cesar na svoje narode oklic, da »mora svojo armado poklicati pod orožje proti — dvema sosedoma«: Nemčiji in Italiji. Istega dne je laški vrhovni poveljnik La Murmora poslal nadvojvodi Albrehtu, nasledniku generala Benedeka, laško vojno napoved.

In še predno je minilo tri dni, je že marširala laška vojska preko meje. Naša vojska se je zbrala okoli Verone. Maršal Albrecht je bil učenec Radeckega, zato je postopal z vojaki očetovsko. Tudi 17. pešpolk je prišel iz Benetk.

Ob rečici Tione na vsaki strani globoke doline ležita dva griča: Sv. Lucija na zahodu, Kustoca s cerkvico na vzhodu, oba komaj 120 m visoka. Južno železnice, ki teče od Verone do Peschiere, se dvigajo vedno višji hribčki, na njih vasice, vile in cerkve. Na severu so tirolske gore, med njimi Gardsko jezero.

Okoli treh zjutraj se je začela armada pomikati proti Lahom na višinah pri Renati k vasi Oliosi, Campagni rosi, Villafranci, Brolinu, v dolino Tione in k vasi Pasquali. Uneli so se strašni boji, v katerih so se Slovenci poleg drugih odlikovali z besno hlabrostjo. Lahi so se borili kakor levi, a naša armada je vendarle zmagala. Naša vojska je imela boljše in lažje orožje, vojaki so bili za gorko podnebje primerneje oblečeni kot Lahi, ki so vlačili v težkih uniformah na hrbtnih ogromne telečnjake. Že takrat so

Naše vojaštvo pod ledeniki na tirolsko-laški meji pozimi.

bili laški vojaki iz alpskih krajev prav pogumni, urni in smeli, vojaki iz južnejših krajev pa večinoma bojazljivi ali leni. Dasi je bila laška vojska precej večja, so ji bili naši vojaki vobče daleko kos.

Tako je Albrecht zmagal in so naši polki zavzeli Sv. Lucijo in Kustoco. Bilo je slavnega 24. junija 1866 zvečer. Pobiti sovražnik se je umaknil čez reko Mincio in bojno polje je ostalo v posesti Avstrijcev. 17. pešpolk je izgubil 8 častnikov in 44 mož mrtvih, 7 častnikov in 249 mož ranjenih ter 75 pogrešanih. Lahi so bili popolnoma poraženi, nadvojvoda Albrecht je ostal slaven zmagalec.

Toda bilo je treba našo vojsko takoj nanovo urediti in popolniti. Treba je bilo zato miru in ugodnih bivališč. Zato je nastalo premirje.

Lahi so takisto pomnoževali svojo armado in čakali na ugodno priliko, da začno z vso silo iznova. Mirovali pa niso ves čas, nego so podlegovali našo vojsko.

Dne 3. julija pa je bila naša armada, ki ji je pomagal tudi del saške armade, pri Kralj. Gradcu od Prusov premagana. 238.000 Avstrijcev in 23.000 Saksov se je borilo pod višjim poveljništvom generala Ludovika pl. Bedeneka proti Prusom, ki sta jih poleg raznih odličnih generalov vodila nemški cesar Viljem in nemški prestolonaslednik Friderik. Naša je imela izvrstno topništvo in konjenišvo, toda pešci so imeli še zastarele puške ter je zelo manjkalo dobrih podčastnikov. General Benedek je bil v bojih z Lahi zelo spreten poveljnik, ker je poznal bojišče in je mogel odrediti po svoji svobodni volji. Severno Češko in severna Šlezija pa sta mu bili neznani. Zato se je branil sprejeti poveljništvo. Toda kot vojak je moral ubogati. Kmalu je izprevidel, da je nemška armada večja, mnogo boljše in z orožjem na višini popolnosti. Zato je svetoval, naj se s Prusi sklene mir za vsako ceno. Toda prepozno. Tako se je zgodilo, da so Avstrijanci izgubili na čeških in šlezkih tleh bitko za bitko ter so bili pri Kraljevem Gradcu vzlic vsej hlabrosti poraženi. Pruska armada je zasedla Prago ter drla dalje preko Moravke proti Dunaju. Tako se je sklenil mir.

Težke čase je živela takrat naša Avstrija, a avstrijska bojna mornarica je prav v tistih dneh priborila veliko zmago nad laškim mogočnim brodom. Lahi so imeli 34 velikih ladij, med temi 16 težkih oklopnih, 656 topov in blizu 11.000 mož posadke; Avstrijci pa le 27 ladij, med temi 7 oklopnih fregat, 526 topov in le okoli 7500 mož posadke. Toda laški admiral Persano je bil neodločen ter ni zaupal svojemu slabo izvežbanemu moštvo. Zato pa je bil Viljem pl. Tegetthof mož izredne hlabrosti in odločnosti. Njegovo moštvo je bilo dobro izvežbano in nad vse pogumno. Že 27. junija je priplulo naše brodom pred Jakin (Ancono), a Lahi se niso upali začeti boja. Šele 16. julija je prišlo laško brodom pred Vis (Lissa) in je dva dni streljalo na utrdbe. Zjutraj 20. junija pa je Tegetthoff nepričakovano naskočil laško brodom, ga razpršil, zmedel, nekaj ladij potopil in zapodil končno vse sovražno ladevje v beg. Lahi so imeli ogromne izgube, naše brodom pa je priborilo sijajno zmago, ki je veljala le 3 častnike in še 32 mož, ki so bili mrtvi ter pokopani na Visu.

Toda niti naša zmaga pri Kustoci niti pri Visu mi mogla popraviti našega poraza pri Kraljevem Gradcu. Lahi so dobili celó

Naše straže na laško-tirolski meji pozimi. Povsod žične zgraje.

nov pogum ter so začeli vojno iznova. Zato je Avstrija sklenila mir tudi z Italijo ter ji prepustila Benečijo.

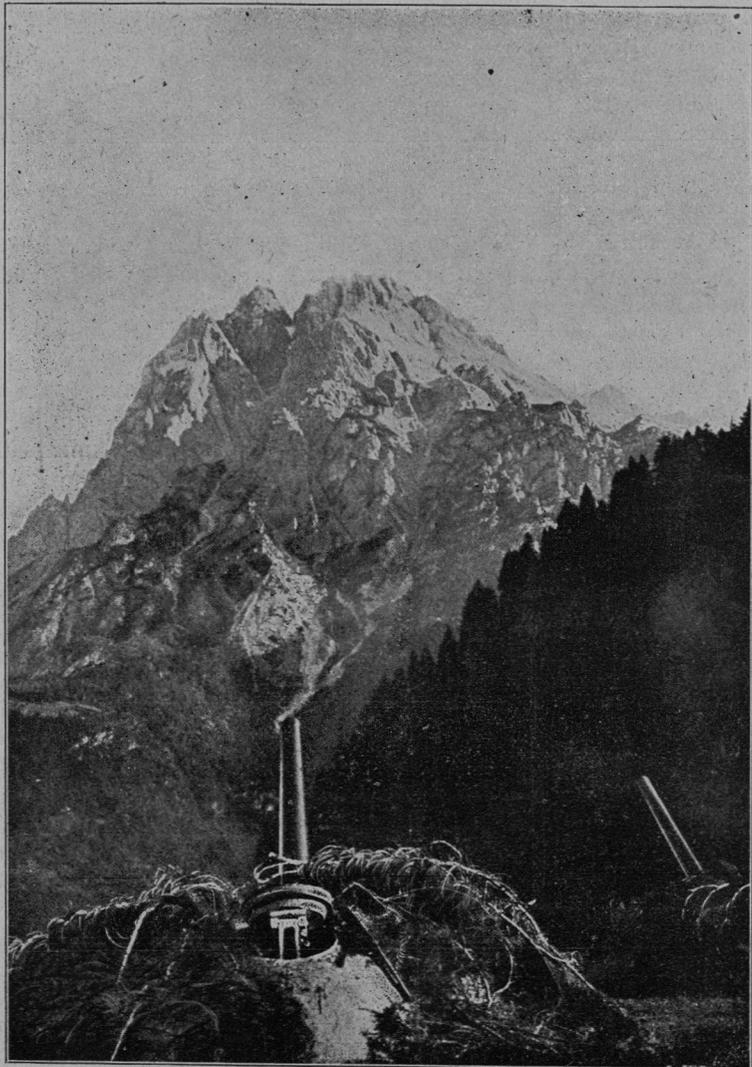
Tako sta končno Italija in Nemčija vendarle dosegle, za čemer sta hrepenili že dolgo: zedinjenje vseh laških oziroma vseh nemških držav v celoto.

No, Lahi še vedno niso zadovoljni. V južni Tirolih in na Primorskem, v Istri in Dalmaciji živi še več tisoč Lahov. Tudi te bi Italija hotela pridružiti sebi ter zediniti vse pod eno, laško krono. Zato se vrši sedanja vojna. Toda to pot je mogočna Nemčija na naši strani, in naše armade na Soči in v Tirolski so zmagovite že leto dni nad laškimi. Zato se nimamo bati ničesar, ker končna zmaga nam je zagotovljena že danes.

Vse p. n. naročnike, ki jim s 1. julijem poteče naročnina, uljudno prosimo, da jo takoj obnovijo. Živimo v težkih časih in kljub temu da se je papir za 600%, klišaji za 300%, tisk i. dr. podražilo, so Tedenske Slike vendarle najbolj obsežen, najlepše ilustriran sploh naj-

bolj zanimiv slovenski ilustriran list. In tak bo tudi ostal! Podpirajte ga torej, obnovite naročnino ter pridobivajte še novih naročnikov!

Naročite „Tedenske Slike“ vojakom in rekonvalescentom; s tem jim napravite veliko veselje!

Laška baterija na dolomitski fronti v boju proti našemu topništvu.

Od 25 krogelj predrti steber, ki je nosil svetilko v mestnem parku v Črnovicah.

Snov za razmotrivanje povodom izdaje novih srečk Avstrijskega Rudečega Križa.

Namen izdaje.

Namen izdaje je, pridobiti Avstrijski Družbi Rdečega Križa naenkrat veliko premoženje, katerega potrebuje po izčrpanju sredstev v svetovni vojni zelo nujno, da more izpolnjevati velikansko nalogo, kateri se hoče posvetiti baš po mirovnem sklepu.

Uspehi in naloge Rdečega Križa.

Naše najvišje priznanje zasluži dejstvo, da je Rdeči Križ v svetovni vojni na občudovanja vreden način in brez prenehanja izpolnjeval svoje naloge, za kar mu je zagotovljena vroča zahvala ranjenih in bolnih vojakov ter vsega prebivalstva. Družba in

pred vsem njeni dobrotniki, ki so ji pomagali od leta 1880. do 1914. nabirati vojni sklad, niso mogli naprej vedeti, da bo vojna v takem obsegu in tako dolgo divjala. Potrebna je bila nadaljna izdatna denarna pomoč, ki se je, kakor marsikaj družega med vojno uprizorila in sicer do sedaj s povoljnim uspehom. Rdeči Križ si je pa tega svest, da z mirovnim sklepom še ni končano njegovo delovanje in da se ne more posvetiti izključno le počasnemu napolnjevanju svojih nalog s prostovoljnimi prispevki. Rdeči Križ se hoče v delokrogu svojih določil z vso močjo posvetiti gojitvi ljudskega zdravja, kar bo po vojni gotovo važneje kakor kedaj poprej. (Glej javno naznanilo.)

Posojilo na srečke kot sredstvo za dobavo denarja.

Rdeči Križ rabi velikanska sredstva, ki naj bi se dobila z izdajo velikega posojila na srečke. Ravno sedaj je priložnost za to posebno ugodna, ker obstoja dobiček posojila

na srečke v razliki med skupnimi srečkinimi stroški in doneskom glavničnega izkupila posojila na srečke. Donesek glavnice, naložene v vrednostnih papirjih s pupilarno varnostjo je pa sedaj naravno višji, kakor pred mnogimi desetletji. Da je dobila Avstrijska Družba Rdečega Križa dovoljenje za tako posojilo na srečke, je bilo treba cesarske odredbe na podlagi § 14 državnega osnovnega zakona, ker je v Avstriji zakon o zabranitvi izdajanja srečk z dne 28. marca 1889. leta odredil, da se smejo posojila na srečke izdajati le na podlagi posebnega zakona.

Sklep zavezinega vodstva Avstrijske Družbe Rdečega Križa, da prosi za izjemno dovoljenje izdajanja srečk, je predložil zavezin predsednik ekscelencja Rudolf grof Abensberg-Traun pred nekaj tedni v posebni avdijenci najvišjemu družbenemu protektorju, Njegovemu Veličanstvu cesarju in sedaj je izšla cesarska odredba, ki je to dovolila.

To je prva izjema zakona o zabranitvi

izdajanja srečk z leta 1889, odkar ta zakon obstoja, torej po 27 letih.

Stari zakon o zabranitvi izdajanja srečk in njegovo učinkovanje.

Namen zakona o zabranitvi prostega izdajanja srečk, preprečiti neprestano preplavljanje trga s srečkami, osobito z inozemskimi srečkami, odstraniti stare srečke in tako nastalo redko vrednost izrabiti le za izvanredne splošno koristne naloge, se je popolnoma posrečil.

V zadnjih letih so se izžrebale in izginile naslednje vrste srečk:

Clary srečke, Donavske parobrodne srečke, Inomoške srečke, Palffy srečke, Rudolf-ove srečke, Salm-ove srečke, Solnograške srečke, St. Genois srečke, Tržaške srečke, Waldstein srečke.

V naslednjih letih bodo izginile te vrste:

1917: Srečke iz leta 1860. 1918: Srečke iz leta 1864. 1920: Ogrske premijske srečke. 1924: Avstrijske kreditne srečke in Dunajske komunalne srečke. 1929: Ljubljanske srečke.

Po letu 1929 bodo krožile v prometu le še 3 avstrijske srečke:

Avstrijske Bodencredit-srečke I. in II. izdaje in stare avstrijske Križeve srečke.

Oškodovanje občinstva radi visokih srečkinih kurzov.

Ker so izginile stare vrste srečk, ker se je vsako leto izžrebalo veliko posojil na srečke, so se pojavili v letih 1909 in 1910 poskusi, z nakupovanjem srečk kurze zelo zvišati in od občinstva, ki se ne more ločiti od srečk in ki hoče za izžrebane srečke skoraj vedno nadomestila, tirjati poseben davek. Kurzi na srečkinem trgu so se takrat zvišali, kakor razvidno iz naslednje tabele:

	Kurz koncem 1. 1908	Kurz koncem 1. 1910
Avstrijske kreditne srečke	467	537
Srečke za reguliranje Donave	252	293
Ljubljanske srečke	63	95
Stare srečke Avstrijskega Rdečega križa	50	98
Dunajske komunalne srečke	479	527
Ogrske premijske srečke	185	225
Srečke Dombau	20	44
Srečke Dombau premijski listi	5	15
Ogrske srečke Rdečega Križa	27	67
Ogrske srečke Rdečega Križa premijski listi	10	21
Srbske srečke iz leta 1881	90	128
Srbske tabačne srečke	17	31
Srečke Bodencredit I. izd. dobitk. listi	38	98
Srečke Bodencredit II. izd. dobitk. listi	69	139
Italijanske srečke Rdečega Križa	42	80.

Nastalo je torej ravno pri malih srečkah, posebno pa pri dobitkinih listih (premijskih listih) zelo pretirano, stvarno neopravičeno precenjevanje. Očividno pretiravanje kurzov, zvišanje na ceno, ki je morala vsakemu kupcu povzročiti težko izgubo, se je ponesrečilo radi mirnega prevdarka lastnikov srečk, ki so se radi visokih kurzov radi iznebili starih srečk, potem pa tudi radi vladinega posredovanja. Kurzi malih srečk so odsedaj naprej močno padli, še vedno pa trijo lastniki srečk poleg izgub na obrestih še občutljivo izgubo na glavnici povodom izžrebanja z manjšim dokitkom in osobito premijski listi (dobitkinini listi) imajo ponajveč cene, ki so popolnoma neopravičene.

Pridobitev srečk dosedaj kupčija z izgubo.

V Avstriji smo se pod zakonom o zabranitvi izdajanja srečk navadili na nekaj kakor samoobsebi umevnega, da je pridobitev srečk — v slučaju izžrebanja z najmanj-

šim dobitkom — kupčija z izgubo; vedno se pa še kupujejo srečke, vsak upa pač na srečo. Obdarovanje otrok in služabnikov s srečkami je avstrijska ljudska navada.

Nove srečke bodo dale širnim slojem priložnost za nakup cene srečke.

Avstrijska Družba Rdečega Križa se je odločila, uporabljaje redko dovoljenje za izdajo posojila na srečke, da vstvari malo srečko. Zadnja mala avstrijska srečka je bila stara avstrijska srečka Rdečega Križa z leta 1882. Nato so izšle le še Bodencredit-srečke II. izdaje z leta 1889 in potem je izšel zakon o zabranitvi izdajanja srečk.

Po 34 letih se torej prvič zopet ponuja ljudstvu mala srečka iz prve roke. Zgodovina srečkinega trga kaže, da so se pojavili ravno pri malih srečkah najbolj neugodni in nevarni učinki zakona o zabranitvi izdajanja srečk. Oškodovani so bili manj premožni sloji, ki radi nalagajo svoje prve prihranke v srečkah, da pridobijo objednem vrednostne papirje in tudi možnost dobička. Iz tega stališča je izvolitev male srečkinine vrste priporočati. Ta prva izjema zakona o zabranitvi izdajanja srečk povzroči lahko izboljšanje razmer na srečkinem trgu ravno pri malih srečkah in zabrani novo nakupovanje in oškodovanje širših slojev kakor se je poskušalo leta 1909—10. Avstrijska Družba Rdečega Križa pa bode naravno iz tega izjemnega dovoljenja skušala pridobiti si največjih uspehov za svoje lastne namene, na drugi strani pa bode morala varovati splošne koristi, tako da ne bodo nastali previsoki kurzi.

Kurz izdaje in najmanjši dobitok se naj ne razlikujeta posebno. Zabranijo se naj dosedaj navadne občutne izgube na glavnici povodom izžrebanja z najmanjšim dobitkom, tako da se bodo stroški udeležitve pri igri omejili na izgubo obresti, ki vsebujejo pri majhni srečki vsote, ki se brez nakupa srečke tudi ne prihranijo, ako niso naložene na obresti.

Iz stališča opravičenih zahtev kupovalcev srečk je važno, da ne padajo dobitki — kakor je bilo to pri starih posojilih na srečke navada — po kratkem uvodu z visokimi vsotami takoj in do konca izžrebanja na revne svotice.

Nova srečka ne bo imela nobenih dobitkinih listov, tako da ne bo imelo občinstvo v prihodnje v tem oziru nobene škode.

V vsakem oziru bode nova srečka zadovoljevala; kupovalci bodo na jedni strani dobivali malo avstrijsko srečko s pogoji, kakor se to že čez 30 let ni dogajalo na srečkinem trgu, na drugi strani pa bodo imeli zadoščenje, da so storili z nakupovanjem srečke Rdečega Križa v odločilnem trenutku za vse prebivalstvo važnega razvoja, veliko uslugo. Izdaja male srečke nudi širnim slojem priložnost vdeležbe.

Posameznosti srečkinine izdaje.

Celokupna izdaja obsega 2.000.000 srečk, glasečih se na 20 K, katerih imenovalna vrednost je z ozirom na najmanjši dobitok, ki se začne takoj s 30 K, pač nominalna.

Oba 2.000.000 srečk sta se, da se popolnoma zagotovi Avstrijska Družba Rdečega Križa, trdno s primernim nadplačilom oddala že vnaprej bančnemu, pod vodstvom Anglo-Avstrijske banke stoječemu konzorciju, kateremu pripadajo vse avstrijske velebanke kakor tudi Rothschildova hiša. Avstrijska Družba Rdečega Križa se vdeležuje morebitnega dobitka bančnega sindikata povodom daljne oddaje na občinstvo. Deleži pri dobičku znašajo do 70%.

Banke nameravajo nove srečke ponuditi v kratkem potom javnega podpisovanja.

Spomini na prejšnja podobna podpisovanja srečk.

Leta 1882 se je del Avstrijskih srečk Rdečega Križa izdal v javno podpisovanje, ravno tako srečke Ogrskega Rdečega Križa in nekaj let pozneje srečke Italijanskega Rdečega Križa. Podpisalo se je veliko preveč, tako da so dobili vse srečke le tisti, ki so malo število zahtevali. Na vsa večja podpisovanja je odpadel le en del naznanjenih srečk. Ta živahna podpisovanja so radi tega zanimiva, ker takrat še ni bilo zakona o zabranitvi izdajanja srečk, temveč je stal trg pod vplivom čez 20 let trajajoče dobe polne izdaj srečk. Kljub temu pa je trg vzel v promet 600.000 avstrijskih, 800.000 ogrskih in okoli 400.000 italijanskih srečk Rdečega Križa (Kolekovanje 1889: 457.300 italijanskih). Javno podpisovanje, ki se vrši po 30 letnem odmoru, najde povsem izpremenjene tržne razmere. Vse avstrijske banke s podružnicami, ki so bile pred 30 leti neznane, se bodo udeleževale, pa tudi druga mesta. Inozemske, celo ogrske srečke bodo izključene, zopetna izjema zakona o zabranitvi izdajanja srečk je po tej izjemni odredbi malo verjetna. Ako se ne dovoli nobena nadaljnja izdaja srečk, bo nova srečka Avstrijskega Rdečega Križa po letu 1933 edina avstrijska srečka v prometu.

Nadaljevanje romana prihodnjič.

Razne vesti.

Kaj se najde pri mrtvih Lahih. Slovenski vojak poroča: Pri mrtvih italijanih sem dobil različne kartice, iredentovske, naravnost smešne razglednice: Gorica, Trst, Pulj, Ljubljana itd. Vsaka je bila okrašena z italijanskimi barvami, zgoraj pa se je lesketala italijanska zvezda s kraljevo sliko. Spodaj pa napis Terra irredenta. Na neki drugi sedi ponosna žena, oblečena v italijanske barve z italijansko zvezdo na glavi, predstavljajoča mater Italijo! K njej se stiskajo štiri hčerke z grbi Trsta, Gorice, Tridenta in Pulja. Pod sliko je napis: K tebi, mati hrepenimo, reši nas iz krempļjev sovražnika! — Spet na drugi je bil cel zemljevid naših obmejnih dežel in meja, kot so si jo izmislili v svoji bujni domišljiji. Toda ta meja bo tudi v bodoče ostala le na papirju; za to bomo že mi poskrbeli.

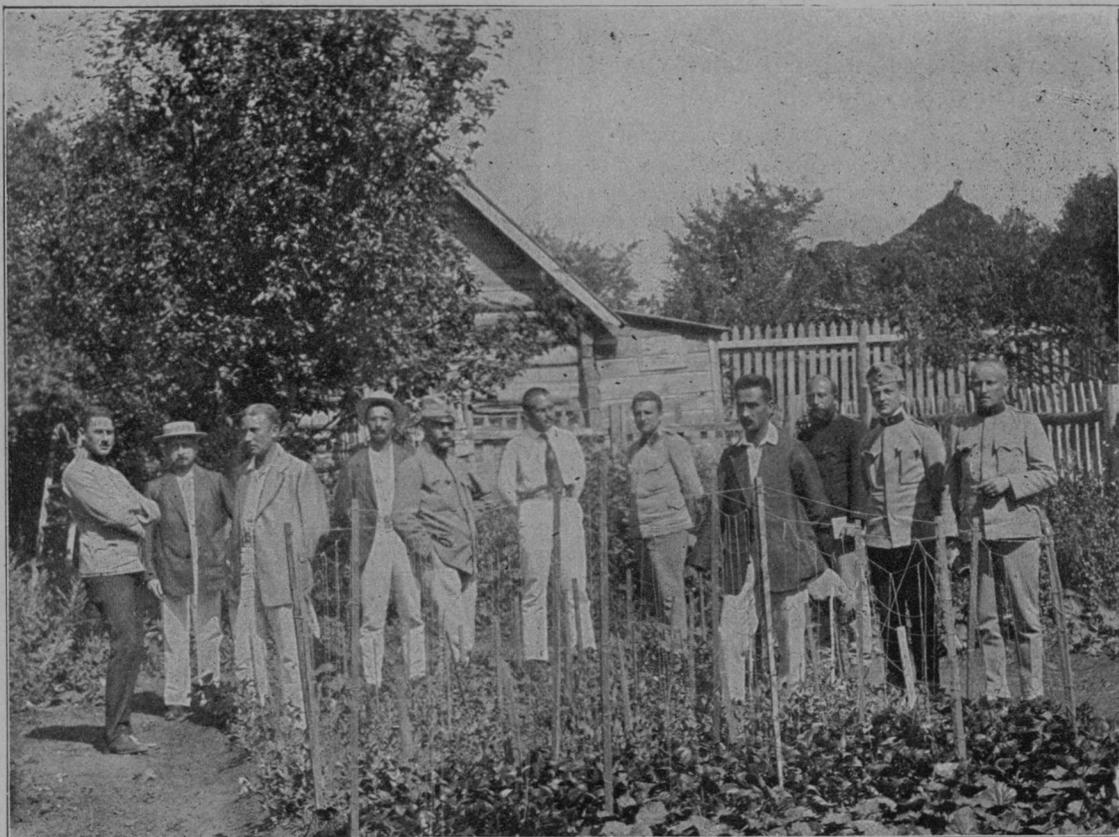
Vojaška uprava za poljsko Šolsko Matico. Vrhovno armadno poveljstvo je vojaškemu guvernerju v Lublinu v svrhu pospeševanja šolstva v avstrijskem okupacijskem ozemlju zaukazalo, da naj izdatno podpira pod rusko vlado zatrto poljsko šolsko društvo »Polska Miecz Szkolna«, in sicer naj to društvo oživi kot samostojno organizacijo. Vojaška uprava naj na vse mogoče načine podpira podružnice in posamezne člane. Skrbi naj se za pristop novih članov, in dalje je rečeno dobesedno: »posebno pa bi odgovarjalo našemu razmerju do poljskega naroda, da tudi civilni in vojaški organi c. in kr. vojaške uprave pristopijo društvu kot podporni člani. Podružnice je treba združiti v centrali v Lublinu. Med svetovalci šolskih oblasti naj bo vedno zastopnik »Šolske Matice«.

Visoka pohvala hrabrih sinov Kranjske. Deželni predsednik kranjski, Henrik grof Attems, je 1. junija sporazumno z deželnim glavarjem dr. Ivanom Šušteršičem poslal nadvojvodi Evgenu naslednjo brzojavko: »Njegovi c. in kr. Visokosti generalnemu polkovniku nadvojvodi Evgenu! Povodom zavzetja trdnjav Asiago in Asiero, s čimer je dosegla naša junaška armada, v katere vrstah se hrabro bore za cesarja in domovino tudi kranjske čete, pod vodstvom Vaše c. in kr. Visokosti važno stopno svo-

jega zmagostavnega pohoda, blagovolite Vaša c. in kr. Visokost najmilostneje sprejeti prespoštljive čestitke in najboljše želje dežele Kranjske«. — Nato je dospel od nadvojvode brzojavni odgovor: «Deželni predsednik grof Attems, Ljubljana. Vam, gospod deželni predsednik, kakor tudi gospodu deželnemu glavarju se najtopeje zahvaljujem za patriotske želje Kranjske, katere hrabri sinovi so se v bojih zadnjih dni posebno odlikovali. Generalni polkovnik nadvojvoda Evgen».

„Od daleč vidimo Vicenzo“ ... Z italijanskega bojišča piše kadet Fredo Fettich: »Ljute borbe zadnjih dni je hladil izdaleka dež, dva dni smo bili do kože mokri. Danes stojimo v svitu toplega solnca na zadnjem grebenu, ki nas še loči od italijanske nižine. Od daleč vidimo Vicenzo ... Lahki se nam tropoma vdajajo; v zadnjem boju v našem odseku smo jih en sam popoldan nalovili 2300. Naša artilerija je grozovita, sijajna. Celi hribi so razkopani od granat. Tu vidiš prizore, ki se Ti za vedno zarišejo v dušo. Pred nekaj dnevi smo proti večeru zasedli važne italijanske pozicije, posejane s trupli padlih braniteljev. Bili smo utrujeni in vlegli smo se, kamor smo le mogli med nje, naše mrtve sovraže, ki jih bodo jutri naši prav tovariško položili v zemljo. Poleg mene je ležal italijanski tenente s prestreljeno glavo. Mlad, lep človek, obraz mu je bil miren in v luninem svitu se je zdelo, da le spi. Lahki mnogo trpijo. Naleteli smo na oddelke, ki so bili že peti dan brez hrane. Naša artilerija jim je bila vsa pota s silnim ognjem zaprla. V nas vseh gori le ena želja: Naprej!

Načrt novih srečk Rudečega križa. Nove srečke Rudečega križa imajo glavne dobitke po K 500.000, 300.000, 200.000, 150.000 in 100.000. Prvo žrebanje se vrši 1. novembra 1916. Takrat znaša glavni dobitok K 300.000. Glavni dobitok z K 500.000 bo izžreban prihodnjega 1. februarja. Do konca leta 1920 bodo vsako leto 4 žrebanja, do konca leta 1936 vsako leto 3 žrebanja. Glavni dobitki ne padejo niti do zadnjega žrebanja pod 100.000 K. Poleg teh je tudi še mnogo postranskih dobitkov po K 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 itd. V celoti se izžreba za K 19.800.000. Vsaka srečka, ki je izžrebana, se mora povrniti z

Naši častniki kot ruski ujetniki v Krasnojarsku v Sibiriji letos pomladi. Nekateri so v civilu.

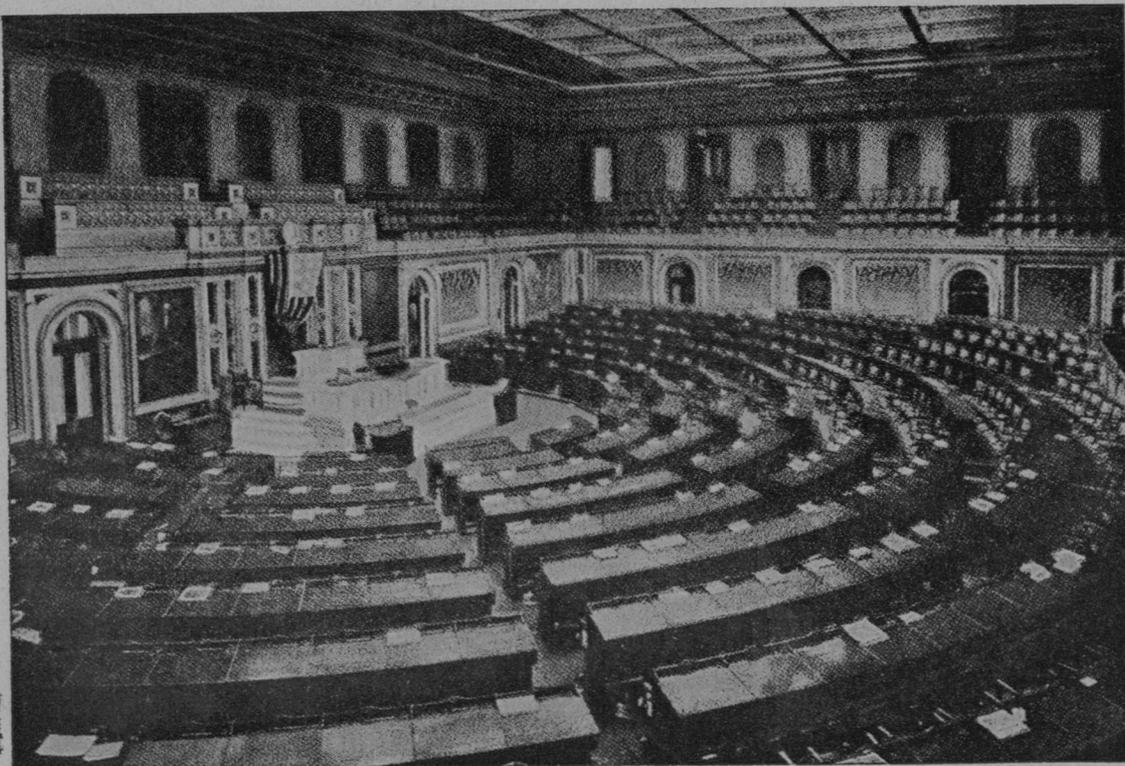
najmanjšim dobitkom in ta najmanjši dobitok narašča od prvotnih K 30, polagoma do K 48. — Med K 30 do K 34 se pa izplača najmanjši del srečk. največ se jih reši med K 36 in K 48. — Povprečno pripade na vsako srečko K 40·25.

„Danzers Arme-Zeitung“ piše: Mi smo v naših uradnih poročilih po pravici zopet uveljavili stara nemška imena v južni Tirolski. Tudi v Albaniji smo odpravili slabo navado, da namesto čisto albanskih imen nič več ne uporabljamo italijanskih ter nič več ne pravimo: Durazzo in Valona, ampak Durz in Vlora. Sedaj je čas, da razširimo to delo pravičnosti tudi na Dalmacijo. V Dalmaciji stanujejo Hrvati in Srbo-Hrvati, v katero ni nikoli prodrli italijanski živelj. Samo na obrežju je zapustilo beneško gospodstvo

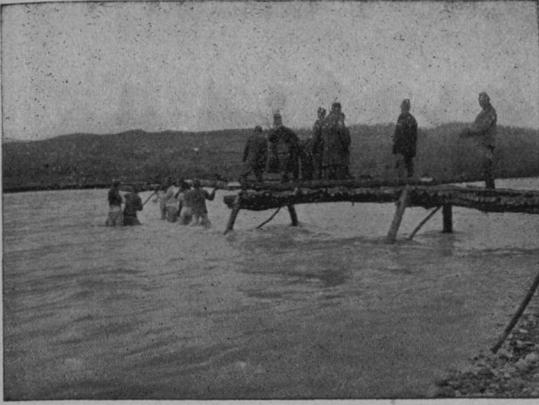
neznatne ostanke italijanskoga plemena. Zader je pretežno jugoslovansko (t. j. hrvatsko) mesto, Šibenik, Split, Dubrovnik, K. Novi, Kotor so skoro čisto slovanska (t. j. hrvatska) mesta. V vseh krajih uporabljajo edino vratarji v hotelih italijanska imena, dočim prebivalstvo nikoli ne govori Zara, Cattaro, Castelnuovo, Spalato, Ragusa, Sebeniko itd. Z odpravo italijanskih imen v Dalmaciji obsojamo obenem tudi vse falzifikate, s katerimi je poskušala Italija da olepša imperialistične zahteve s plaščem nacionalne ideologije. To velja tudi za slovenske kraje.

Sir Roger Casement. (Glej našo sliko!) Dne 26. t. m. se je začela v Londonu pred porotnim sodiščem velika sodna obravnava proti irskemu rodoljubu siru Rogeru Casementu. Angleži ga dolže, da je provzročil zadnjo irsko revolucijo v Dublinu, da je koncem aprila t. l. z nemško torpedovko pripeljal na Irsko orožja ter da je bil duševni vodja takozvani »sinfinski« revolucionarni protiangleški zaroti. Dalje ga dolže, da je v Ameriki, v Nemčiji, na Norveškem in zlasti na Irskem deloval za osvoboditev Irske, ki naj bi po njegovi želji postala svobodna republika. Tekom zadnje revolucije so ga na Irskem aretirali in zaprli v ječo v londonskem Towru. Dosedaj pa mu preiskava ni mogla dokazati nič zločinskega. Zato so ga premestili iz Towra v jetnišnico Brixton, kjer se mu godi bolje. Zagovarjal ga bo pred sodiščem ameriški advokat Mihael Francis Doyle. Obravnava je za Anglijo zelo nevarna. V Casementu in o irskih vstajah prinesemo prihodni zelo zanimiv članek, na kateri že danes opozarjamo.

Dantejev spomenik. Na najlepšem trgu Trijenta stoji ta spomenik, ki je v umetniškem oziru dovršeno delo, drugače pa tako, da se mora človek čuditi, kako je bilo mogoče kaj takega postaviti na avstrijskih tleh: — simbol iredentizma je! Odkrit je bil 11. oktobra 1. 1896. in je stal skoraj 200.000 lir tako stoji zapisano v vodnikih po Trientu, in značilno je, da ne stoji zapisano tam 200.000 kron, temveč lir. Znamenje, da so te lire prišle od tam, odkoder je prihajala vsa nesreča v to lepo južno tirolsko zemljo. Prav tako kot je »Nebeška komeoija« razde-

Zbornica poslancev v Zjed. državah, ki je pozvala predsednika Wilsona, naj posreduje med državami za sklep miru.

Naši vojaki grade most čez reko v Albaniji.

ljena v tri dele, je tudi ta spomenik. Spodaj na podstavku predstavlja kip Minosa, sedečega na zmaju, pekel. V drugem delu višje je vpodobljeno srečanje Vergila s Sordellom. Nad temi se dviga kip Beatrice, obdan od angelov. — Paradiž. Na vrhu pa mogočni spomenik Danteja, ki kaže z desnico proti severu. Spomenik je visok 18 metrov, sam Danteov kip pa 5 metrov. Je delo kiparja Cesare Zocchi iz Florence.

Gospodinjstvo.

Krompirjev sir. Skuhaj lep bel krompir v oblicah; olupi ga potem in pretlači

skozi sito. Na $\frac{3}{4}$ kg pretlačenega krompirja primešaj $\frac{1}{4}$ kg kislega mleka in nekoliko soli. Pretlači to dobro, deni v posodo, ki jo dobro pokrij in pusti sir počivati 2—4 dni. Na toplem mestu zadoščata dva dneva; ako imaš sir na hladnem, pa naj počiva štiri dni. Potem stresi sir na desko, primešaj malo kimlja, zmešaj dobro in naredi majhne hlebčke, ki jih zloži na sito, kjer naj se na hladnem suše. Po preteku štirinajstih dni je sir zrel in ga lahko namažeš na kruh. Ta krompirjev sir hraniš lahko na hladnem prav dolgó.

Koruzno moko in koruzni zdrob popari zvečer skropom ter ga postavi v gorko pečico. Zjutraj odlij vodo, kolikor je je od-

več in uporabljaj nadalje tako pripravljeno moko oziroma zdrob. Za kruh primešaj zvečer poparjeni koruzni moki zjutraj še nekoliko vroče vode ter nekaj pšenične moke in drožje, nakar zgneti testo, ki naj prvokrat dobro shaja. Ko denes koruzni kruh v štruncnico, pa naj shaja le prav malo časa, nakar ga hitro speci. Tako pripravljene kruh je lep in dober.

Riž in pšenični zdrob operi par ur prej predno ga uporabljaš. Nalij ga takoj z vodo in postavi na gorko ognjišče, kjer naj stoji nekaj časa pokrit, da se napne. Potem ga počasi segrej in kuhaj. Voda se pokuha; potem zalij riž ali zdrob z juho ali z mlekom, nakar naj še nekoliko vre. Seveda ne smeš prvokrat naliti preveč vode. Na ta način pripravljene riž ali zdrob je mnogo izdatnejši in zato cenejši.

Jetra in vranico, posebno govejo, namakaj nekaj ur pred uporabo v mleku, kateremu primešaj malo limonovega soka. se zmeščajo tudi najtrše celice in so jetra potem mnogo bolja. Mleka potrebuješ za to prav malo, ker jetra lahko obračaš.

Suh fižol in drugo sočivje namakaj čez noč v vodi ki jo potem odlij in pristavi fižol z drugo vodo, kateri primešaj noževno konicico jedilne sode; potem je sočivo lažje prebavno. — Suhe gobe in posušeno zelenjavo namakaj tudi čez noč in odlij potem vodo. Tudi tukaj primešaj malo sode.

Prav izdatno, dobrodejno in bolečine blažeče upliva vdrigavanje hrbta s Fellerjevim krepilnim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«. Kako oživljajoč, dobrodejen je občutek, ako med vdrigavanjem izginjajo vse bolečine in ako topla kri spet polno in čvrsto kroži po dotičnih delih telesa. »Elsa-fluid« se ne da nadomestiti po nobenem drugem vdrigalnem sredstvu. 12 steklenic pošilja poštne prosto za samo 6 kron lekar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 280, (Hrvatska). Nebroj zlatih kolanj in zdravniških priporočenj. Istotako odvajalne »Elsa-kroglice«, 6 škatelj stane 4 K 40 h poštne prosto.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrška H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustriran cenik vsakomur zastoj in poštne prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Vredno, da se zabeleži. »Srečkovno zastopstvo« v Ljubljani (glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Pragi) prejelo je te dni srečkovno naročilo iz daljne Azije od tam bivajočega veleposesnika brata Hrvata. Ker ima imenovani zavod od poprej naročnike iz širne Evrope, Amerike, Afrike in Avstralije, služi sedaj še naročilo iz Azije »Srečkovnemu zastopstvu« v ponos in dokaz, da je znano po vsem svetu.

VSA AVSTRIJA

pozna Jägerndorf kot eno največjih mest s tvornicami sukna v monarhiji. Dobava blaga (sukna) za moške in ženske obleke, kakor tudi šlezjskega platna naravnost od tvornice je za vsakogar velika prihranitev. Zahtevajte torej, da se Vam do pošljejo brezplačno vzorci blaga, da se prepričate o zelo nizkih cenah in o izvrstni kakovosti blaga. Posebno ostanke prodam po izredno nizkih cenah.

Razpošiljalnica FRAN ŠMID, Jägerndorf 38. Avstrijska Šlezija,

Ker se je papir, lepenka, platno i. dr. znatno podražilo in nam je zaloga knjig, kar smo jih imeli vezanih, pošla ter je vezava sedaj znatno dražja, stanejo odslej knjige:

Rado Murnik: »Lovske bajke in povesti«.

Milan Pugelj: »Mimo ciljev«.

Cvetko Golar: »Kmetijske povesti«.

elegantno trdo vezana vsaka po 3 K 50 v.

Naročite si te knjige, ker so zelo zanimive. Vojakom in ranjencem napravite veliko veselje, če jim pošljete dobro knjigo.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v vezenju - Tovarna v Lincu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Specijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 $\frac{3}{4}$ %

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

MARIJA TIČAR,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26. Šelenburgova ulca 1.
nasproti kazine**Prva specialna trgovina**
umetniških, vojnih, pokrajinskih in drugih
razglednicPriznana največjo izbiro na drobno in debelo.
Krasni albumi za umetniške razglednice
pravkar došli.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANAReši ga in brani nadležne golazni:
uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno
sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam
in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:**M. SKRINJAR, TRST**

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. $\frac{1}{2}$ l 2 K. $\frac{1}{4}$ l 1 K.Da olajšamo odpošiljatev in troške,
posljemo naravnost na dotični stan vo-
jaka. Pošlje naj se denar in natančen
naslov dotičnega.**Morana** je popolnoma prosta vsake
razjedajoče kisline, torej neškodljivo
človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.**Solnčne pege**kakor tudi rudeče lise na obrazu in na
nosu, priščeki, mozoli, gube in vela koža
zginejo zajamčeno po stari izkušeni dr.-ja
A. Rix-a pasti pompadour Popolnoma neškodljivo.
Poskušnje K1 — velika škatlja K 3:30. Dr.-ja **A. Rix-a**
biserno mleko, tekoči puder, roza, bel in naravno
žolt, 1 steklenica K 3:30.Pošlje diskretno dr. A. Rix. kosm. laboratorij, Dunaj IX.
Lakierergasse 6, 10.Zaloga v Ljubljani: parf. **A. Kanc** in **Adrija-drogerija**.Umetniške razglednice
v največjem izboru, najlepše izdelane.**Vojne razglednice**Najnovejši posnetki z vseh bojišč, kakor tudi do-
pisnice: **Ljubavne, lepe ženske glave, cvetje, svete,**
čestitke, šaljive, prirodne, vojaške itd. od najcenejših
do najfinjših vrst od 5 do 14 kron po 100 kom.**Pisemski papir** 10/10 in 100/100 najceneje priporoča
trgovcem in preprodajalcem trrdka**Rudolf Polaček**
veletrgovina in založba dopisnic
Zagreb, Jurišičeva ulica 21.Ali se hočete svojega
revmatizma**korenito iznebiti?****Na tisoče je ozdravljenih!**Bolečine v udih in členkih, otekli udje, skrivljene
roke in noge, trganje, bodenje v raznih delih telesa,
celo oslabele oči so posledice revmatičnih in pro-
tinskih bolečin:**Nujam Vam naraven produkt za**
zdravljenje!Nobena universalna medicina, temveč zdravilno sred-
stvo, ki je dobrotna narava daruje bolnim ljudem.**Vsakemu brezplačna poskušnja.**Pišite mi takoj, da Vam pošljem svoje zdravilo in poučno
razpravo brezplačno. — Postanete hvaležen moj privrženec.**Ekspedicija: Opern-Apotheke Budapest, VI. Abt. 255.****Maček & Komp.,**:: Franca Jožefa cesta 3 ::
LJUBLJANA.ZALOGA IZGOTOVLJENIH
OBLEK, ZA GOSPODE

:: DEČKE IN OTROKE, ::

NAROČILA TUDI PO MERI.
SOLIDNA POSTREŽBA.ZALOŽNIK C. KR. PRIV. JUŽ.
ZELEZNICE.Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene**POVEČANE**
SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm sta-
nejo samo 24 K.Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.**Zdrava kri!**Kri je splošna redilna tekočina, iz koje dobiva život svoje
redilne snovi. Ako nima kri zadostnih redilnih snovi, slabijo
organi ter nastane cela veriga bolezni in trpljenja, ki nam
greni življenje.**Ta zla veriga mora biti pretrgana**in to je mogoče samo na eni točki, namreč pri hranitvi krvi,
pri zboljšanju krvi.Spisal sem po dolgoletnem proučevanju knjigo, v koji beremo
kako in na kak način se kri in sokovi popravljajo, kako se
zboljša hranitev, kako se moremo bolezni ogniti ter jih odpravljati.**Popolnoma zastonj**pošljem ta dragoceni spis vsakemu, kdor mi piše zanj! Tudi
dam vsakemu priliko, da se prepriča, na kak način je to mo-
goče, brez vinarja izdatka. Toda pišite takoj!

Ekspedicija lekarne pri operi. Budimpešta VI. Oddelek 499.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske raz-
redne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: $\frac{1}{2}$ srečka K 40.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 20.—,
 $\frac{1}{8}$ srečke K 10.—, $\frac{1}{16}$ srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce: $\frac{1}{2}$ srečka K 120.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 60.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 30.—, $\frac{1}{16}$ srečke K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na
tekoči račun in jih obrestuje po**4 $\frac{1}{2}$ 0/10 čistih.**

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

TISKOVINE VSEH VRST

KAKOR: ČASOPISE, KNJIGE, BROŠURE, CENIKE, LEPAKE, LETAKE, VABILA, VSPOREDE, TABELE, RAČUNE, KUVERTE IN PISEMSKI PAPIR S FIRMO, VIZITKE, ITD.

— NATISNE LIČNO IN CENO —

ZADRUŽNA TISKARNA V KRŠKEM

NAROCILA SPREJEMA TUDI UPRAVNIŠTVO „TEDENSKIH SLIK“
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA UL. 10./I.

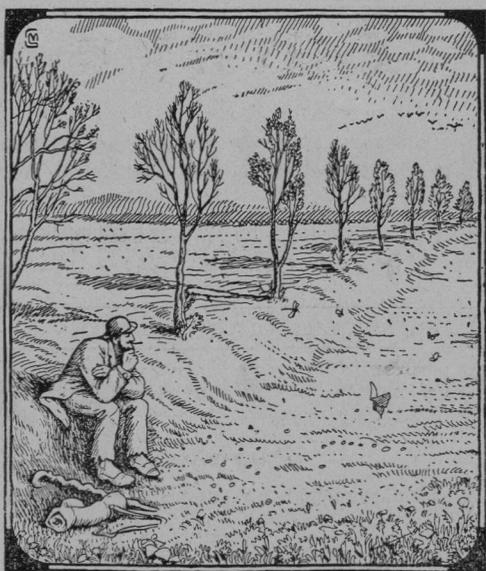

**RADO MURNIK
LOVSKE BAJKE IN
POVESTI**

Knjiga vsebuje:

Na male kavke dan. — Zaljubljeni jerebar. — Draga kljunača. — Veselega kljunača žalostni roman. — Paradni lovec Rekordavzar. — Lovec rešitelj. — Opeharjeni ribič. — Povodnji mož ob Ljubljanici. — Nedeljska bratovščina. — Brakada brez braka. — Duhek, lovski Orfej. — Za mrtvimi ogali.
Dobra, zanimiva knjiga je najboljši prijatelj.

**Najlepše darilo za vo-
jake ranjence in druge.**

**MILAN PUGELJ
MIMO CILJEV**

Knjiga vsebuje:

Zanešeni. — Trije meseci. — Helena. — Jerom. — Zaljubljeni kmet. — Labud poje. — Utešenje. — Pet kron. — Zemlja sveta. — Opice.

Knjiga vsebuje:

Lovec Klemen. — Lenčica in zmaj. — O hudem kovaču. — Pastirska ljubezen. — Katrica in hudič. — V leščevju. — Dve nevesti.

Vse kritike o teh knjigah so jako ugodne.

Vsaka knjiga stane elegantno vezana 3 K 50 h. Razpošilja upravništvo „TEDENSKIH SLIK“, LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 10./I.

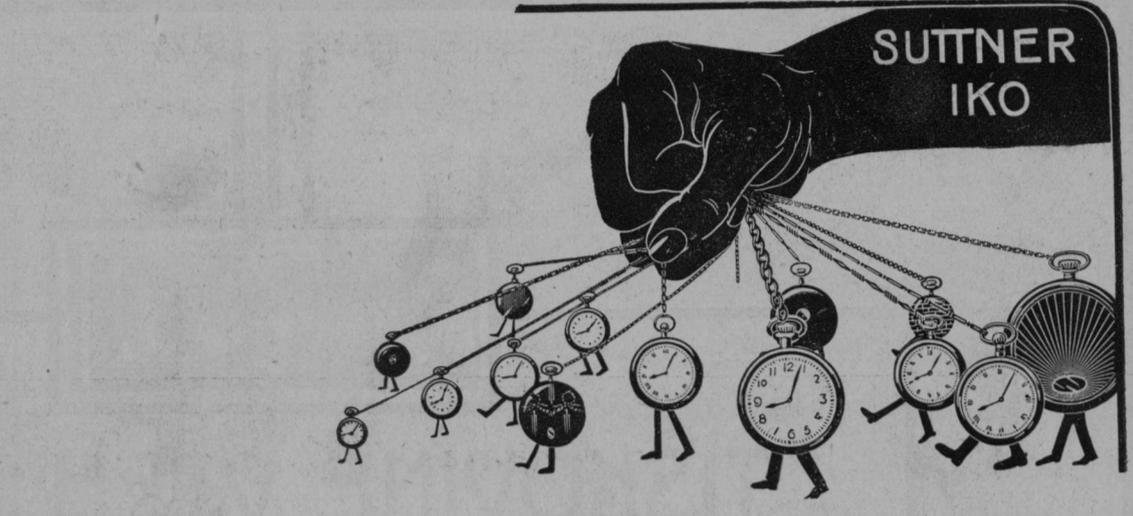
A. & E. Skaberné
 Ljubljana, Mestni trg 10
 špecialna trgovina pletenin,
 trikotaž in perila
 priporoča svojo veliko zalogo,
 kakor:
 Športno in vojaško perilo in sicer: no-
 gavice, gamaše, dokolenice, snežne kuč-
 me, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene
 srajce in spodnje hlače iz volne, velblo-
 dje dlake in bambaža.
 Perilo za dame in gospode iz šifona,
 cefirja, in flanele.
 Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
 Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.
 Na debelo in drobno.

Priporoča se
 umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

Mazilo za lase
 varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spod-
 nji Siški št. 222 pri Ljubljani.
 Dobi se v Kolodvorski ul. 200
 ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
 V 3 tednih zrastejo najlepše la-
 se. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se
 tudi po pošti. Izborno sredstvo
 za rast las.
 Za gotovost se jamči.
 Zadostuje steklenica.
 Spričevala na razpolago.

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
 SEF-ZDRAVNIK PRIMARIJ DR. FR. DERGANČ

EMMONA
 HENRIUS SPRECIARIUS DEL. ACQUA
 SPQR

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10	Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov 14:—
„ 705. Roskopf - ura, kolesje v kamnih 5:90	„ 1450. Bela kovinasta verižica 2:80
„ 719. Srebrna remontoar-ura 7:80	„ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta 1:—
„ 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti 8:40	„ 916. Srebrna verižica, masivna 3:20
„ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov 7:20	„ 422. Nikelnasta športna verižica 1:75
„ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura 7:50	„ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ 2:—
„ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta 7:90	„ 213. Srebrni prstan z kamnom 1:40
„ 804. Srebrna damska ura 9:50	„ 211. Srebrni prstan z kamnom —90
„ 1544. Usnjata zapestnica z uro 10:50	„ 1063. Prstan, zlato na srebro 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastonj in poštnine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice. **Svetovna razpošiljalnica.** Nobene podružnice.

Poravnajte naročnino!

Poslano.
G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.
 Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnjega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.
 [Spoštovanjem
 Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
 V Pulju, 23. marca 1914.]

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
 - 1 srečko ogrskega rdečega križa
 - 1 srečko budimpeštanske bazilike
 - 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
 - 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884
 - 12 žrebanj vsako leto, glavni dobitek 630.000 kron
- Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron
- dobite** igralno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do **4000 frankov** popolnoma zastonj!
 Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.
 Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.